

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Imago Primi Saecvli Societatis Iesv

Bolland, Johannes

Antverpiae, 1640

Capvt Tertivm. Terium Societatis incrementum sub sancto Ignatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97844](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97844)

ria genus, non posse miseris subuenire. Quid tamen plurimis fieret, si adeo angustis circumdata cancellis, nec terminos suos Societas, nec labores proferre posset? ostensum sibi, non concessum auxilium dicerent; miserabilius perituri post spem salutis. Quid? in immensum crescerent hæreticorum cateruæ, exiguus ad Ecclesiam manipulus accederet? latissimos India offerret campos, colonorum non admitteretur copia? Nec hoc pro suâ pietate voluit, nec pro ratione muneris fas esse Pontifex iudicauit. Quam ergo prius prudenter, velut in experimentum, hunc recenti Religioni limitem definiuerat, tam postea beneuolè dilatauit; vt, si Deo videretur, crescente indies numero, & in Patrum locum nouâ sobole adolescente, durationem cum omni posteritate, amplitudinem cum orbis terminis adæquaret. Indulgentia Romanæ Sedis Patribus pro omine fuit. Plures inde cum lectissimi iuuenes, tum viri ætate ac sapientiâ graues adoptati: Societas instar fluminis, perfractis aggeribus, exundare latius cœpit. Quis hîc Ignatio sensus, cum in eum ferè modum multiplicari suos cerneret, quo suorum turbam sectatorum Seruator auxisset? decem ille principio; CHRISTVS duodecim selegit. Mox ad hos additi duo & septuaginta; Ignatio sexaginta concessi, pari ad priorem numerum accessione. Tandem infinitos Euangelij Præcones orbis habuit, spes erat & Socios sine numero fore. Libet sanè vel hoc nomine diuinæ benignitati referre gratias, quòd quorum maximè vitam nobis imitandam proposuit, eorum similes dederit progressus.

*Sociorum
numerus
crescit ad
modum di-
scipulorū
CHRIS-
TI.*

CAPVT TERTIVM.

Tertium Societatis incrementum sub sancto Ignatio.

VTi res, quas terra gignit, ita Regna Resque publicæ se sensim efferrunt. Vt Roma gentium caput fieret, septingentis annis opus fuit: tamen, si progressum cum annis conferas, ætatem, inquit ille, vltra putes. Velocior Alexandro victoriarum cursus. At quantis exercitiis quotam terrarum partem subegit? Asiæ, vt nunc est, non maximam. Plus Christiana virtus potuit. Pauci piscatores orbem non multò tardiùs, quàm peragrari posset, Deo subdidere. Ita vltra Regna atque Imperia suos Ecclesia limites protulit, & vbi nulla trophæa steterant, sua signa collocauit. Licetne cum huius progressibus variorum Ordinum incrementa conferre? Eodem & auctore conditi, & adiutore promoti, non parum de amplitudine participarunt. Sed id Ignatio indultum Marcellus II. Papa iudicauit, vt inter omnes, quorum operâ in instituendis Ordinibus diuina Sapiencia vsa est, nemo, dum viuere, tantam familiæ suæ, quantam ille, dilatationem viderit. Fuerunt alia secundæ quidem, & sub ortum suum, instar fontium recens prorumpentium è terrâ, quæ patuit via, se diffudere: sed Fundatorum auspiciis pleræque vix aliquot Regnorum fines, pauca vnâ orbis partem excessere. Quid Societas? extremas terras, extrema peruagata maria. vbiq; gentium non sedes modò, sed & Prouincias habuit. in Europâ nouem; vnâ in Asiâ (sed quàm vastam?) Indiam, vltimos ho-

Florus L. 4.

*Ignarius
suum Or-
dinem la-
tus quàm
vllus Fun-
dator pro-
pagatum
videt.
Hist. Societ.
lib. 1. 5.
Societas
vino Igna-
tio per
quatuor
mundi
partes dif-
fusa.*

*Ignatij de
Societatis
progressi-
bus prædi-
ctio.
Ex scriptis
P. Oliverij
Manarej.*

minum Iapones complexam : vnam item in Africâ (ita tum censeba-
tur) Æthiopiam : Brasiliam in Americâ postremam. Quibus quid ad-
ditura esset dies , nec Ignatium diuina bonitas , nec suos Ignatius celare
voluit : quodam enim in morbo , cum moriturus timeretur , rogantes
illos differret suum in caelos discessum ; verendum enim , ne orbata pa-
rente nondum roborata familia concideret ; bono animo esse iussit : Deo
Societatem , non Ignatio niti . illius fauore , quos videret orbis , in eum
diem progressus fecisse , maiores tamen in posterum facturam : ventura
tum tempora , cum ad instar corporum incrementum iam facto solidare-
tur in se , atque ita molis suæ compages disciplinâ constringeret , vt , quæ
labris solet esse principium , ad stabilitatem faceret magnitudô . Rara fe-
licitas , sed cuius Ignatius non modò vates , verum etiam secundum
Deum auctor est . Dum speranda nobis bona prædixit , quid sibi debe-
retur indicauit . ab eo enim ortum Societas , ab eo , præter perpetuum
patrocinium , auferendi sui que conseruandi vias ac rationes habet .
Quamobrem , ô Parens optime , ô eximie Ordinis tui , quin & Christia-
ni propagator Imperij , quas tibi grates filij tui , quas orbis referet vni-
uersus ? tu fecundam hanc vitem , quæ modò ab Ortum ad Occasum pal-
mites explicuit , plantasti : tuis , dum viueres , vigiliis ; dum caelos adisti ,
meritis excreuit . Tu domus huius Deo dilectæ architectus es : tuum
opus primi lapides , tua totius ædificij forma . Vt ruinam ne timeat ,
fundamenta Christo auspice solidasti : vt tutò assurgat , Regulas tuas
velut amussim reliquisti . Ex te fons ille scaturiit , qui , vt in fluuium ma-
gnum excreferet , allapsos quidem torrentes excepit ; sed aquas in origine
haustas per fordida terrarum , per amarus Oceani vortices voluit hæc-
tenus incorruptas . Tuis auspiciis collectus , tuis etiamnum consilijs regi-
tur hic exercitus : futurus victor , dum ordines in quos discretus , dum
relictorum à te armorum vsûm , dum præcepta pugnandi , dum muni-
tiones suas , hoc est tuas Constitutiones , seruabit . Adsis nunc , ô bone ,
& tuis , vt facis , propitius , quem sperasti , quem spondidisti , quem è calo
curasti , profectum intuere .

CAPVT QVARTVM.

Propagatio Societatis per Europam.

*Societatis
in Italiâ
ortus &
incremen-
tum.*

EVropa non terrarum amplitudine , sed incolarum præstantiâ nobi-
lissima mundi pars , vt Societatem protulit , ita pluribus locis re-
cepit . Natalis terra Italia fuit , vbi Roma Religiosorum Ordinum pa-
rens . Nec vsquam felicius , quam in patrio solo adoleuit . in Vrbe tribus
sub Ignatio sedibus constituta , nunc vndenas numerat . Agnosceres hæc
radicem , ad quam frequentes furculi pullulant . agnosceres caput , vbi
colligitur , & maximè sese exserit sensuum vis . Inde per nobilissimas Ita-
liæ ciuitates dispersa est . Plerisque sui specimen dederant primi Pares
iam tum , cum nondum Religiosis accenserentur . E nosocomijs ad
pulpita prodeuntes , ostenderant non minus sibi esse ad sanandos animos
industriæ , quam ad subleuandas corporum ægrotudines charitatis . Ad
famam